

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 93.847 van 12 maart 2001
in de zaken A. 39.682/IX-786.
A. 39.977/IX-369.**

In zake : 1. A. 39.682/IX-786 en 2. A. 39.977/IX-369
Philippe VANDE CASTEELE,
wonende te SCHOTEN,
Klamperdreef 7

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
minister van Landsverdediging.

D E R A A D V A N S T A T E , I X e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat Philippe VANDE CASTEELE op 4 november 1988 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van :

- de hem op 6 september 1988 ter kennis gebrachte weigering om hem een non-activiteit voor persoonlijke aangelegenheden toe te staan,
- het bevel van 29 april 1988 om te erkennen dat hij na afloop van zijn non-activiteit voor persoonlijke aangelegenheden geen ontslag zal vragen vooraleer hij aan de rendementsvoorwaarden voldoet;

Gezien het verzoekschrift dat Philippe VANDE CASTEELE op 16 december 1988 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van de weigering van de minister van Landsverdediging om zijn ontslag uit het leger met ingang van 1 oktober 1988 te aanvaarden;

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord (A. 39.682/IX-786);

Gezien "de aanvullende memorie van wederantwoord";

Gezien de "memorie van verzoeker";

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur
R. AERTGEERTS;

Gelet op de beschikking van 21 mei 1996 die
de neerlegging ter griffie van het verslag en van het
dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan
partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op het arrest nr. 34.256 van 1 maart
1990 waarbij de vordering tot schorsing van de
tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt
verworpen (A. 39.977/IX-369);

Gezien de memories van antwoord en van
wederantwoord;

Gezien "de aanvullende memorie van
wederantwoord";

Gezien "de memorie van verzoeker";

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur
R. AERTGEERTS;

Gelet op de beschikking van 13 juni 1996 die
de neerlegging ter griffie van het verslag en van het
dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan
partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikkingen van 17 januari 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 19 februari 2001;

Gehoord het verslag van staatsraad A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van verzoeker, en van luitenant-kolonel militair administrateur R. GERITS, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur R. AERTGEERTS;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Op 1 september 1980 neemt verzoeker dienst voor een onbepaalde duur waardoor de ganse vormingsperiode als kandidaat-beroepsofficier bij de landmacht wordt gedekt. Dezelfde dag wordt hij toegelaten tot de Koninklijke Militaire School in de hoedanigheid van leerling in de polytechnische afdeling en aangesteld in de graad van korporaal.

1.2. Op 1 maart 1981, 1 september 1981 en 25 september 1982 wordt hij respectievelijk aangesteld in de graden van sergeant, adjudant en onderluitenant.

1.3. Na het slagen in zijn studies aan de polytechnische afdeling van de Koninklijke Militaire School wordt hij op 25 december 1985 benoemd tot de graad van onderluitenant, met terugwerkende kracht tot

op 25 september 1982. Eveneens op 25 december 1985 wordt hij opgenomen in het kader der beroepsofficieren in het korps der officieren van de artillerie.

1.4. Op 26 september 1986 wordt hij benoemd tot de graad van luitenant.

1.5. Met een model B dient verzoeker op 7 april 1988 een aanvraag in tot het bekomen van een non-activiteit wegens persoonlijke aangelegenheden (= NAPA) voor de duur van twee jaren op datum van 1 september 1988. Als reden vermeldt hij dat hij gedurende deze periode in de USA een tweejarige hoogstaande universitaire MBA-opleiding zal volgen.

1.6. Op 29 april 1988 meldt de Algemene Dienst Personeel van de Diensten van de Generale Staf aan verzoekers korpscommandant dat verzoeker "op het model B moet vermelden dat hij na zijn NAPA geen ontslag zal vragen vóór hij aan de rendementsvoorwaarde (voorzien in Instr SGP-AFDAN 216B van 28 Sep 87) voldoet".

Deze beslissing vormt het tweede voorwerp van het eerste beroep.

1.7. Met een nota van 18 mei 1988 meldt verzoeker aan de Algemene Dienst Personeel dat hij de gevraagde vermelding niet op het model B zal aanbrengen. Hij verzoekt zijn aanvraag verder te behandelen.

1.8. Met een model B dient verzoeker op 30 juni 1988 een aanvraag in tot het bekomen van zijn ontslag uit het kader der beroepsofficieren op 1 oktober 1988 wegens uitzonderlijke redenen. Hij verklaart dat hij wenst over te gaan naar het kader der reserveofficieren.

Op 30 juni 1988, 8 juli 1988 en 18 juli 1988 wordt telkens ongunstig advies gegeven met de motivering "voldoet niet aan de rendementsvoorwaarde".

1.9. Na twee "ongunstige" adviezen zendt de Algemene Dienst Personeel met een nota van 6 juli 1988 de aanvraag van verzoeker voor non-activiteit wegens persoonlijke aangelegenheden voor beslissing aan de minister van Landsverdediging. De minister beslist de aanvraag voor non-activiteit voor persoonlijke aangelegenheden te weigeren.

Dat besluit wordt op 6 september 1988 ter kennis van verzoeker gebracht. Het vormt het eerste voorwerp van het eerste beroep.

1.10. De minister van Landsverdediging besluit ook de aanvraag tot ontslag te weigeren.

Dat besluit wordt op 18 oktober 1988 ter kennis van verzoeker gebracht. Het vormt het voorwerp van het tweede beroep.

1.11. Op 16 september 1991 wordt verzoeker benoemd tot kapitein. Hij vervult daarna taken als vertegenwoordiger van een syndicale organisatie van militair personeel.

1.12. Met een nota van 14 maart 1994 zendt kolonel SBH F. MAES van de Divisie Personeel van de Generale Staf aan de minister van Landsverdediging een dossier met betrekking tot het door verzoeker aangeboden ontslag. In deze nota verwijst hij naar de aanvragen van 7 april 1988 en 30 juni 1988 en naar de verschillende annulatieberoepen en vorderingen tot schorsing die tegen de weigeringsbeslissingen werden ingediend. Hij stelt onder meer :

"e. Deze weigeringsbeslissingen geven aanleiding tot de geschillen VANDE CASTEELE, die tot op heden resulteerden in NEGEN annulatieberoepen bij de Raad van State en ZES vorderingen tot schorsing van de tenuitvoerlegging van een administratieve akte, vorderingen die allen werden verworpen.

f. Belanghebbende voldoet nu aan de 'vereiste rendementsvoorwaarde' en het dienstbelang verzet zich niet langer tegen het aangeboden ontslag.

Bovendien blijkt uit het feit dat hij tot op heden nog geen 'afstand van geding' gedaan heeft in de zaken ingeleid met verzoekschriften Raad van State met betrekking tot de weigering van zijn aangeboden ontslag op 01 Okt 88, dat hij nog steeds gehecht is aan het ontslag. In die optiek en in het kader van de afvloeiingspolitiek wordt aan de Heer Minister van Landsverdediging voorgesteld het aangeboden ontslag van Kapt VANDE CASTEELE in te willigen met ingang van 1 juli 1994".

1.13. De minister van Landsverdediging verklaart zich in een nota van 28 maart 1994 akkoord met het ontslag van verzoeker uit het kader van de beroeps-officieren op datum van 1 juli 1994.

1.14. Bij koninklijk besluit van 20 mei 1994 wordt het door verzoeker op 30 juni 1988 aangeboden ontslag als beroepsofficier bij de landmacht vanaf 1 juli 1994 geformaliseerd. Blijkens hetzelfde besluit gaat verzoeker op die datum, met zijn graad en anciënniteit over naar het kader der reserveofficieren van de landmacht, korps van de artillerie en, voor verdere bevordering op dat kader, wordt zijn anciënniteitsrang als reserveonderluitenant bepaald op 1 september 1980. In de aanhef van het besluit wordt uiteengezet dat verzoeker op 20 mei 1994 aan de rendementsvoorwaarden voldoet.

1.15. Bij arrest nr. 71.041 van 22 januari 1998 verworpt de Raad van State het beroep dat verzoeker op 7 november 1994 heeft ingesteld tegen het koninklijk besluit van 20 mei 1994 in de mate dat het door hem aangeboden ontslag wordt aanvaard op 1 juli 1994.

2. Overwegende, wat de ontvankelijkheid betreft, dat in de beide zaken dezelfde rechtsproblemen rijzen; dat er reden is om ze samen te voegen;

3.1. Overwegende dat de auditeur-verslaggever er in zijn verslag op gewezen heeft dat de verwerping van het beroep tegen het koninklijk besluit van 20 mei 1994 waarbij het ontslag van verzoeker uit het beroepskader van de krijgsmacht is aanvaard tot gevolg zou hebben dat verzoeker, omdat de vernietiging van de bestreden beslissingen op geen enkele wijze nog een gunstige invloed kan hebben op de verdere ontwikkeling van de loopbaan van verzoeker in de krijgsmacht, het rechtens vereiste belang verliest bij de beide hier besproken beroepen; dat, als sub 1.15. vermeld, de Raad van State dat beroep inmiddels verworpen heeft;

3.2. Overwegende dat verzoeker met betrekking tot zijn belang in zijn laatste memorie verwijst naar het verdwijnen ex tunc van onwettige besluiten en naar de gelding erga omnes van het vernietigingsarrest dat ook in zijn dossier zal terechtkomen;

Overwegende dat verzoeker in de gelegenheid is gesteld om een aanvullende memorie in te dienen, en dat hij daarin betwist dat zijn belang teloorgegaan zou zijn aangezien hij nog altijd reserveofficier is en er in die hoedanigheid belang bij heeft dat de bestreden beslissingen, die zich nog in "zijn persoonlijk dossier" bevinden, vernietigd worden, aangezien hij erga omnes vastgesteld wil zien dat de verwerende partij een fout begaan heeft en aangezien hij onmiskenbaar, totdat de Raad van State het arrest nr. 71.041 heeft gewezen, belang heeft gehad, wat betekent dat, indien de Raad van State de zaken overeenkomstig hun datum van indiening behandeld had, zijn belang nog altijd zou bestaan bij zoverre dat vooreerst de afwijzing, op dit ogenblik, van

zijn belang neerkomt op een weigering van rechts-hulp -een grondrecht dat gewaarborgd wordt door de artikelen 6 en 13 van het EVRM en door artikel 2, § 3, van het BUPO-verdrag- en dat vervolgens de Raad van State een onregelmatige toepassing maakt van artikel 159 van de Grondwet door aan een onwettig individueel besluit, te weten zijn ontslagbesluit, toch rechtsgevolgen te verbinden; dat hij met betrekking tot het laatstgenoemd aspect van zijn betoog vraagt dat er aan het Arbitragehof een prejudiciële vraag zou worden gesteld over de conformiteit van de artikelen 14 en 19 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State met de artikelen 10, 11 en 159 van de Grondwet doordat de evengenoemde artikelen 14 en 19 het aan de Raad van State zouden verbieden om na de totstandkoming van een onwettig besluit nog uitspraak te doen over een eerder ingediend annulatieberoep wanneer het beroep tegen die later tot stand gekomen beslissing reeds verworpen is of wanneer verzoeker nog alleen beoogt een erga omnes geldend arrest te verkrijgen waarbij een onregelmatige beslissing uit het rechtsverkeer wordt weggenomen terwijl integendeel de organen van de rechterlijke orde wel degelijk de mogelijkheid hebben om overeenkomstig artikel 159 van de Grondwet een onwettig besluit buiten toepassing te laten;

Overwegende dat verzoeker ter terechtzitting nog doet gelden dat hij moreel sterk onder de weigeringsbeslissingen geleden heeft en dat hij ook thans nog altijd de gevolgen ondergaat van de bestreden beslissingen en doordat de personen die hij in zijn huidige betrekking van directeur bij de federale ombudsman moet te woord staan soms verwijzen naar zijn verleden en vragen om hun zaak door een ander personeelslid te laten behandelen;

3.3.1. Overwegende dat aangenomen wordt dat het belang, waarvan een verzoeker op het ogenblik van het indienen van een annulatieberoep blijk moet geven, moet blijven bestaan tot op het ogenblik van de uitspraak; dat zulks betekent dat verzoeker moet aantonen dat de vernietiging van het bestreden besluit hem nog een voordeel oplevert;

3.3.2. Overwegende, wat betreft het besluit om het door verzoeker ingediende ontslag met ingang van 1 september 1988 te weigeren, dat, door de verwerping van het beroep tegen het koninklijk besluit van 20 mei 1994, thans vast staat dat de verwerende partij zijn aanvraag tot ontslag uit het beroepskader van de krijgsmacht toch heeft ingewilligd; dat zulks weliswaar gebeurd is met ingang van 1 juni 1994 en niet op 1 oktober 1988 zoals door verzoeker oorspronkelijk gevraagd; dat verzoeker wel opmerkt dat er hem nooit een door het Staatshoofd ondertekend besluit ter kennis is gebracht en dat de Raad van State zich met het arrest nr. 71.041 van 22 januari 1998 derhalve uitgesproken heeft over een ontwerp van besluit, met het gevolg dat hij nog altijd als 'officier in actieve dienst' moet worden beschouwd, maar dat de verwerende partij daar terecht op antwoordt dat afschriften van een besluit de handtekening van de steller van de akte niet moeten bevatten en dat zij bovendien aan elke discussie een einde maakt door bij haar aanvullende nota een afdruk te voegen van het besluit van 20 mei 1994 waarop duidelijk de handtekening van de Koning te lezen is; dat een en ander tot de conclusie noopt dat verzoeker ontslag uit het beroepskader gekregen heeft en dat die beslissing definitief is;

Overwegende dat die vaststelling ook gevolgen heeft voor de beoordeling van het eerste beroep in die zin dat verzoeker sinds 1 juni 1994 niet meer tot

het beroepskader van het leger behoort zodat de nietigverklaring van de beslissing waarbij hem in 1988 geweigerd is een periode van tijdelijke non-activiteit toe te staan, hem onmogelijk nog een voordeel in het kader van zijn statuut als militair kan opleveren;

3.3.3.1. Overwegende dat verzoeker geen specifiek materieel nadeel koppelt aan het feit dat de gunstige beslissing over zijn aanvraag tot ontslag jarenlang uitgebleven is of dat hem de tijdelijke non-activiteit voor de duur van twee jaar geweigerd is;

Overwegende dat verzoeker ook niet aantoonst en dat ook niet zonder meer wordt ingezien welk voordeel de vernietiging van één van de bestreden beslissingen, die allen betrekking hebben op zijn status als beroepsofficier, hem kan opleveren in het kader van zijn loopbaan als reserveofficier;

3.3.3.2. Overwegende, wat het moreel nadeel betreft, dat louter de vaststelling dat het bestuur een onwettigheid heeft begaan, het weze om daarmee derden te overtuigen van zijn initieel gelijk dan wel om op grond daarvan een eis tot schadevergoeding in te stellen bij de burgerlijke rechter, een indirect voordeel uitmaakt dat niet valt binnen de grenzen van het belang als bedoeld in artikel 19, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State; dat immers dat beoogde voordeel niet verbonden is met het verdwijnen van het bestreden besluit uit het rechtsverkeer maar met het horen gegrond verklaren van een middel;

Overwegende dat verzoeker geen gegevens voorlegt die aannemelijk maken dat het moreel belang, dat hij desgevallend initieel kon doen gelden, voor zoverre het niet hersteld is doordat de verwerende partij uiteindelijk toch op zijn vraag om ontslag uit

het beroepskader ingegaan is, nog altijd op een of andere wijze bestaat; dat ook hier vastgesteld moet worden dat de door verzoeker gemaakte verwijzing naar de doorwerking van de bestreden beslissingen tot in zijn huidige functie een nadeel betreft dat geen rechtstreeks verband vertoont met de bestreden beslissingen aangezien verzoeker enkel verwacht dat een middel gegrond bevonden wordt;

3.3.4. Overwegende dat uit wat voorafgaat volgt dat verzoeker niet aantoonst welk concreet voordeel, behoudens de vaststelling van een onwettigheid, de vernietiging van de bestreden beslissingen hem thans nog kan opleveren; dat de beroepen bij gebrek aan belang niet ontvankelijk zijn;

3.3.5.1. Overwegende dat verzoeker vraagt dat de Raad van State aan het Arbitragehof een prejudiciële vraag zou stellen over de schending van het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel doordat de Raad van State met betrekking tot de geldingskracht van administratieve handelingen met individuele draagwijdte aan artikel 159 van de Grondwet een andere inhoud geeft dan de organen van de rechterlijke orde; dat hij de juridische grondslag van dat verschillend standpunt legt bij artikelen 14 en 19 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en op die wijze het probleem van het belang tot voorwerp maakt van een prejudiciële vraag;

3.3.5.2. Overwegende dat de door verzoeker voorgestelde vraag toegespitst is op de interpretatie die enerzijds de Raad van State en anderzijds het Hof van Cassatie geven aan artikel 159 van de Grondwet met betrekking tot definitief geworden individuele administratieve beslissingen; dat evenwel die verschillende interpretatie die aan een grondwetsbepaling wordt gegeven niet het voorwerp kan uitmaken

van een vraagstelling aan het Arbitragehof, aangezien dat Hof alleen bevoegd is om uitspraak te doen over de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet door een wet, een decreet of een ordonnantie; dat de vraag van verzoeker er dus niet toe strekt vastgesteld te zien dat in artikel 14 of 19 van de gecoördineerde wetten, zoals de Raad van State die ook in dit geval toepast, een ongeoorloofde discriminatie besloten ligt doordat de categorie van personen tot dewelke hij behoort in vergelijking met een andere categorie van personen zonder objectieve reden ongelijk behandeld worden; dat er dan ook geen reden is om de door verzoeker geformuleerde vraag aan het Arbitragehof te stellen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De zaken nrs. A. 39.682/IX-786 en 39.977/IX-369 worden gevoegd.

Artikel 2.

De beroepen worden verworpen.

Artikel 3.

De kosten van de beroepen, bepaald op achtduizend frank, komen ten laste van verzoeker.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op twaalf maart 2000 en een, door de
IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	L. HELLIN,	staatsraad,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
Mevr.	V. WAUTERS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

J. DE BRABANDERE.